

Dosarul nr. 2r-382/23
2-22105354-01-2r-04092023

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani – St. Grosu
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – N. Chircu, A. Garbuz, A. Ciobanu

ÎNCHEIERE

13 decembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Oxana Parfeni
Aliona Donos
Diana Stănilă

studiind cererea de recurs depusă de către Ecaterina Reșetnic, reprezentată de avocatul Teodor Furculița,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de BC „Moldova-Agroindbank” SA, succedată în drepturi de către SRL „PfB Legal Consulting”, împotriva Ecaterinei Reșetnic și Vasile Pițenti cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 11 iulie 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins cererea depusă de către Ecaterina Reșetnic, reprezentată de avocatul Teodor Furculița, cu privire la emiterea unei decizii suplimentare la decizia din 30 mai 2023 a Curții de Apel Bălți,

constată:

La 21 iulie 2022, BC „Moldova-Agroindbank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ecaterinei Reșetnic și Vasile Pițenti, prin care a solicitat încasarea în mod solidar a datoriei în sumă de 65 944,64 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 20 septembrie 2022 a Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani, s-a admis parțial acțiunea.

S-a încasat în mod solidar de la Ecaterina Reșetnic și Vasile Pițenti în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA datoria acumulată în baza contractului de credit nr. S150327/779 din 16 iulie 2015 în sumă totală de 56 422,08 lei, care este formată din creditul restant în sumă de 20 210,23 de lei, dobânda în sumă de 9 883,55 de lei, comision în sumă de 1 050,27 de lei și penalitate în sumă de 25 318,03. Totodată, s-au compensat cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat proporțional pretențiilor admise în cuantum de 1 692,66 de lei.

În rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate (f.d. 64-68 recto-verso).

Prin decizia din 30 mai 2023 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de BC „Moldova-Agroindbank” SA, reprezentată de avocatul Corneliu Pascari și s-a admis apelul declarat de către Ecaterina Reșetnic.

S-a modificat hotărârea din 20 septembrie 2022 a Judecătoria Drochia, sediul

Rîșcani, în latura cuantumului datoriei acumulate în baza contractului de credit nr. S150327/779 din 16 iulie 2015, prin micșorarea sumei totale dispuse spre încasare de la 56 422,08 lei la 40 847,75 de lei, precum și prin micșorarea cuantumului penalității dispuse spre încasare de la 25 318,03 lei la 9 703,70 de lei.

În rest, hotărârea s-a menținut fără modificări (f.d. 147, 148-154 recto-verso)..

La 26 iunie 2023, Ecaterina Reșetnic, reprezentată de avocatul Teodor Furculița, a depus prin poșta electronică cerere prin care a solicitat emiterea unei decizii suplimentare prin care Curtea de Apel Bălți să se expună asupra pretențiilor ce se referă la taxa de stat (f.d. 155, 156-163 recto-verso).

Prin încheierea din 11 iulie 2023 a Curții de Apel Bălți s-a respins cererea depusă de către Ecaterina Reșetnic, reprezentată de avocatul Teodor Furculița, cu privire la emiterea unei decizii suplimentare la decizia din 30 mai 2023 a Curții de Apel Bălți (f.d. 162-163 recto-verso).

La 27 iulie 2023, Ecaterina Reșetnic, reprezentată de avocatul Teodor Furculița, a depus la Curtea de Apel Bălți, prin intermediul poștei electronice, cerere de recurs împotriva încheierii din 11 iulie 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea încheierii recurate și restituirea cauzei spre rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată (f.d. 193, 194 recto-verso).

Prin încheierea din 08 august 2023 a Judecătorei Drochia, sediul Edineț, s-a înlocuit creditorul BC „Moldova-Agroindbank” SA cu succesorul în drepturi SRL „PfB Legal Consulting” (f.d. 185-186 recto-verso).

În conformitate cu art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

În corespundere cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Verificând materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Ecaterina Reșetnic, reprezentată de avocatul Teodor Furculița, urmează a fi restituită din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs nu este semnată sau este semnată necorespunzător.

Conform art. 437 alin. (1) lit. g) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să cuprindă data declarării recursului și semnătura recurentului.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, pentru depunerea și examinarea cererii de recurs este necesară nu doar respectarea condițiilor de exercitare a dreptului de atac, dar și respectarea condițiilor de formă și conținut a acesteia, una din cerințe fiind ca cererea de recurs să conțină semnătura persoanei care declară recurs.

Implicit circumstanțelor speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, la 27 iulie 2023, avocatul Teodor Furculița a depus la Curtea de Apel Bălți, în numele și interesele Ecaterinei Reșetnic, mesaj electronic la care a atașat un fișier intitulat „cerere de recurs Reșetnic Ecaterina.PDF”, care s-a adeverit a fi cerere de recurs în format electronic, scanată.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră relevante prevederile art. 17¹ din Codul de procedură civilă, care stipulează că cererile de

chemare în judecată, cererile de apel, de recurs, de revizuire, de eliberare a ordonanțelor judecătorești, precum și oricare alte cereri sau acte procedurale pot fi depuse în instanța de judecată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, care este unic pentru întreg sistemul judecătoresc. În acest caz, cererea și actele anexate la ea sub formă de documente electronice trebuie să fie semnate cu semnătura electronică avansată calificată.

La documentele depuse prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se anexează obligatoriu dovada semnăturii electronice, conform legislației.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, deși, Programul integrat de gestionare a dosarelor încă nu a fost armonizat întru depunerea prin intermediul acestuia a cererilor de chemare în judecată, cererilor de apel, de recurs, de revizuire, de eliberare a ordonanțelor judecătorești, precum și oricăror alte cereri sau acte procedurale, prevederile art. 17¹ din Codul de procedură civilă sunt aplicabile cererilor depuse în instanța de judecată prin intermediul poștei electronice.

Instanța de recurs observă că depunerea cererii de recurs în format electronic prin e-mail poate fi apreciată drept îndeplinire a actului de procedură doar în cazul în care nu contravine regimului juridic al documentelor electronice și cerințelor față de valabilitatea acestora.

În sensul Legii privind identificarea electronică și serviciile de încredere nr. 124 din 19 mai 2022, documentul electronic este conținutul în formă electronică, în special sub formă de text ori de înregistrare sonoră, vizuală sau audiovizuală, căruia i-a fost aplicată semnătura electronică sau sigiliul electronic.

Conform art. 42 lit. b) și c) din Legea privind identificarea electronică și serviciile de încredere nr. 124 din 19 mai 2022, documentul electronic trebuie să corespundă următoarelor cerințe principale: să conțină, pentru confirmarea autenticității acestuia, una sau mai multe semnături electronice sau sigilii electronice care corespund condițiilor și cerințelor stabilite de prezenta lege; și să fie creat și utilizat prin metode și într-o formă ce ar permite identificarea semnatarului sau creatorului sigiliului electronic.

Articolul 43 din Legea privind identificarea electronică și serviciile de încredere nr. 124 din 19 mai 2022 stipulează că, documentul electronic este considerat autentic dacă întrunește cumulativ următoarele condiții:

a) semnătura electronică sau sigiliul electronic este aplicat de persoana abilitată, în modul stabilit, să semneze cu semnătură olografă documentul echivalent pe suport de hârtie;

b) pe documentul electronic este aplicată semnătura electronică autentică sau sigiliul electronic autentic al semnatarului sau al creatorului sigiliului electronic indicat în document.

În context, art. 40 alin. (1) și (7) din Legea privind identificarea electronică și serviciile de încredere nr. 124 din 19 mai 2022 prevede că, documentul electronic semnat cu semnătură electronică calificată este asimilat, după efectele acestuia, cu documentul similar pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă, iar modul de utilizare a documentelor electronice în cadrul procedurilor judiciare este reglementat de legislația procesuală.

În privința acestui aspect, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, întru respectarea modalității de semnare electronică a documentelor digitale, a fost creat Serviciul guvernamental de semnătură electronică (MSign),

care în sensul pct. 3 subpct. 1 și 2 din Regulamentul privind serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 405 din 02 iunie 2014, este serviciu ce are ca funcții principale:

- 1) asigurarea aplicării semnăturii electronice de către utilizatori, inclusiv în contextul utilizării sistemelor informaționale ale beneficiarilor serviciului MSign;
- 2) asigurarea verificării autenticității semnăturii electronice aplicate;

Verificând fișierul intitulat „recurs Balaur Timofei.pdf” prin intermediul Serviciului guvernamental de semnătură electronică (MSign), Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a constatat că, cererea de recurs scanată și atașată de către avocatul Teodor Furculița în numele și interesele lui Ecaterina Reșetnic la mesajul electronic expediat Curții de Apel Bălți, nu conține semnături electronice.

În atare circumstanțe, se ajunge la concluzia că, la depunerea cererii de recurs împotriva încheierii din 11 iulie 2023 a Curții de Apel Bălți, avocatul Teodor Furculița nu a respectat dispozițiile coroborate ale art. 437 din Codul de procedură civilă, care prevede condițiile de formă ale cererii de recurs și nici cerințele stabilite de Legea privind identificarea electronică și serviciile de încredere nr. 124 din 19 mai 2022 față de documentul electronic.

La capitolul dat Colegiul reține ca pertinente și prevederile art. 10 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă, care statuează că sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În această ordine de idei, instanța de recurs consideră că recurenta Ecaterina Reșetnic și reprezentantul acestuia, avocatul Teodor Furculița, fiind interesați în soarta examinării prezentului recurs, urmau să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul lor de acces la instanță, prin depunerea unei cereri de recurs care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor, în caz contrar intervenind *uno actu* aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, restituirea recursului în temeiul art. 426¹ alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă.

La aspectul dat este relevant că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurenților, cât și ale intimaților, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării litiganților de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către aceștia a efectelor legale. Cu atât mai mult că, în sensul principiului *nemo censetur ignorare*

legem, necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma legii.

Astfel, nerespectarea condițiilor impuse de legiuitor față de forma cererii de recurs se datorează în exclusivitate comportamentului indiferent al recurenteii și reprezentantului acestuia, care trebuiau să dea dovadă de responsabilitate și să facă uz cu bună-credință de drepturile și obligațiile lor procedurale.

Din considerentele expuse supra și având în vedere că cererea de recurs depusă de Ecaterina Reșetnic, reprezentată de avocatul Teodor Furculița, nu corespunde cerințelor de formă impuse de Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul urmează a fi restituit.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se restituie cererea de recurs depusă de Ecaterina Reșetnic, reprezentată de avocatul Teodor Furculița, împotriva încheierii din 11 iulie 2023 a Curții de Apel Bălți, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de BC „Moldova-Agroindbank” SA, succedată în drepturi de către SRL „PFB Legal Consulting”, împotriva Ecaterinei Reșetnic și Vasile Pițenti cu privire la încasarea datoriei,

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oxana Parfeni

judecătorii

Aliona Donos

Diana Stănilă